

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	Kennismaking	2
	Een stukje geschiedenis	3
	Overzetten op computer	6
	Foto's ophalen	8
	Beheer en bewerken	12
	Editor en Organizer	12
	Insteekmodules	13
	Foto's rechtzetten	15
	Zoomen en volledig scherm	16
	Diavoorstelling afspelen	18
Hoofdstuk 2:	Afbeeldingen beheren	20
	Werkwijze catalogus	21
	Ophalen uit mappen	23
	Onderdelen in- en uitschakelen	25
	Afbeeldingen sorteren	27
	Opruimen zonder weggooien	28
	Onzichtbaar maken	31
	Informatie tonen en toevoegen	33
	Gemeenschappelijke kenmerken van foto's	33
	Filteren met sterren	34
	Foto's taggen	35
	Personen taggen	38
	Automatische analyse	40
	Verzameling opslaan in albums	43
	Zoeken op metadata	45
	Datumweergave	46
	Automatisch repareren	49
Hoofdstuk 3:	De Editor en RAW	52
	De vele vormen van invoer	53
	Bewerkingsmodi	57
	Onderdelen van de Editor	60
	Menu's	60

	Optiebalk	61
	Gereedschapsbalk	62
	Werken met deelvensters	63
	Werken met meerdere afbeeldingen	64
	Linialen en raster	65
	In- en uitzoomen	65
	Werken met de instructiemodus	69
	Fotograferen in RAW	76
	Camera Raw-plug-in	77
Hoofdstuk 4:	Kleur en belichting corrigeren	88
	Voorzorgsmaatregelen	89
	Belichting corrigeren	91
	Richtlijnen werkwijze Snelle modus	92
	Ruis reduceren	99
	Kleuren wijzigen	101
Hoofdstuk 5:	Retoucheren	116
	Retoucheergereedschappen	117
	Rode ogen corrigeren	120
	Doordrukken en Tegenhouden	121
	Rimpels vervagen	126
	Natte vinger	126
	Spelen met bewegingsonscherpte	126
	Repareren met de Kloonstempel	127
Hoofdstuk 6:	Foto's rechtzetten en bijsnijden	136
	Kaderen	137
	Afbeelding uitsnijden	141
	Bijsnijden en rechtzetten	144
	Canvas uitbreiden	149
	Bestandsgrootte	150
	Optimale resolutie	154
	Smaller maken zonder vervorming	156
	Nieuwe afbeelding maken	159
Hoofdstuk 7:	Selecties maken	160
	De kunst van het selecteren	161
	Sneltoetsen voor selecteren	162
	Soorten selectiegereedschappen	162
	Rechthoekige en ronde selecties maken	163
	Selecties uitbreiden en verminderen	164
	Grillige selectievormen maken	165

	Selecteren op basis van kleur- en contrastverschillen	168
	Selecties vrijstaand maken	172
	Kartelige randen aanpakken	174
	Selectierand verzachten	174
	Verfijnde aanpassingen maken	176
	Selectie(kader) verplaatsen	176
	Selectiekader naar andere afbeelding	179
	Selectie omlijnen	181
	Selecties opslaan	182
Hoofdstuk 8:	Afbeeldingen samenstellen	184
	Afbeeldingen combineren	185
	Introductie Photomerge	186
	Scènecorrectie	187
	Groepsfoto	189
	Gezichten vervangen	190
	Photomerge-belichting	191
	Photomerge Stijlovereenkomst	192
	Panoramafoto maken	194
	Waarom lagen?	201
	Beeldmateriaal kopiëren	201
	Deelvenster Lagen	203
	Selecties uit andere afbeeldingen	205
	Schalen en uitlijnen	206
	Laagmasker maken	208
	De lucht klaren	212
	Lagen koppelen	214
	Kleuren versterken met overvloeimodi	214
	Laag versus achtergrond	216
	Miniatuurgrootte wijzigen	217
	Laaginhoud beveiligen	218
	Speciale lagen	218
	Aanpassingslaag	219
	Lagen samenvoegen	221
Hoofdstuk 9:	Transformatietechnieken	224
	Transformeren	225
	Selecties vervormen	225
	Vervormingsfilters	228
	Roteren	234
	Schaduwen maken	237

Hoofdstuk 10:	Tekst en content toevoegen	240
	De kracht van tekst	241
	Tekst invoeren	241
	Tekst als selectiegebied	242
	Tekstopmaak	242
	Kant-en-klare vormen	246
	Deelvenster Inhoud	247
	Pijlen tekenen	251
	Emmertje	252
	Gereedschap Verloop	252
	Verloopbewerker	254
	Tekst en verloop hand in hand	255
Hoofdstuk 11:	Speciale projecten	258
	Pasfoto's maken	259
	U bent een drieling	265
	Maak uw eigen lucht	266
	Spelen met vuur	269
	Cilindrische vervorming	270
Hoofdstuk 12:	Uitvoer	274
	Kleurmodus	275
	Geïndexeerde kleur	278
	Afbeeldingen opslaan	278
	Opslaan voor web	279
	Comprimeren	282
	Versturen naar Facebook	282
	Meer foto's afdrukken	283
	Afbeelding per e-mail verzenden	285
	Online album	287
	Fotoboek maken	288
	Afbeeldingen op cd/dvd branden	289
	Back-up maken	289
Hoofdstuk 13:	Problemen met de catalogus oplossen	290
	Mappenvak	291
	Catalogus bijwerken	292
	Catalogus maken voor foto-cd's	295
	Foto van foto-cd gebruiken	296
	Nieuwe catalogus maken	296
Index		298

01

::KENNISMAKING

:::01 KENNISMAKING

In dit hoofdstuk maakt u gebruik van Adobe Fotodownloader en doet u de eerste indruk op over twee belangrijke programma-onderdelen, de Editor en de Organizer. Verder bekijkt en beoordeelt u afbeeldingen door middel van een diavoorstelling.

EEN STUKJE GESCHIEDENIS

Reeds in 1973 zag de eerste digitale camera in het laboratorium van Kodak het levenslicht, maar deze leek weinig op de handzame apparaatjes van nu. Het monster woog drieënhalve kilo en had de omvang van een klein krat bier. De prestaties waren helemaal om te huilen: het deed 23 seconden over het maken van een zwart-witfoto ter grootte van een luciferdoosje, mede omdat de informatie werd weggeschreven op een ingebouwde cassetterecorder. Weinigen konden vermoeden dat dit de geboorte van een revolutie was. Toch was sprake van een doorbraak: voor het eerst was aangetoond dat je lichtsignalen ook via elektronische weg kon vastleggen. Chemicaliën en lichtgevoelig celluloid hadden niet meer het rijk alleen.

Dat het nog twintig jaar zou duren voor de consument ermee aan de slag kon, kwam omdat de noodzakelijke technologie er nog niet rijp voor was, verre van dat. Een beetje knappe digitale camera zit vol technologieën die het uiterste van het menselijk vernuft vergen. Maar in 1973 moest zelfs de pc nog worden uitgevonden, de cd-speler, de videorecorder enzovoort. Bovendien moest het concept opboksen tegen analoge apparaten die na honderd jaar ontwikkeling nagenoeg het stadium van perfectie hadden bereikt, wat wenste men nog meer? Op de derde plaats floreert een digitale camera pas echt in een omgeving van andere hoogwaardige apparaten, zoals kleurenprinters, kleurenbeeldschermen en grote opslagmedia, en ook deze moesten nog worden ontwikkeld. Zo bezien is die lange aanlooptijd niet zo vreemd. Pas in 1995 verschenen de eerste betaalbare consumentenmodellen. In de tussentijdse jaren werden diverse mijlpalen bereikt die aan de meeste mensen voorbijgingen: de Sony Mavica (1981), de eerste halfdigitale camera met magnetische diskettes en die op televisie kon worden aangesloten, de ontwikkeling van het bestandstype JPG (1988), de introductie van Photoshop (1990) en de SD-geheugenkaart (1994). Allemaal wegbereiders voor het nakende digitale geweld. Het waren vooral kleinere camerafabrikanten (Minolta, Ricoh, Kodak) en namen buiten de camera-industrie (Casio, Sony) die het voortouw namen. Ook opmerkelijk is dat de eerste digitale camera's niet bedoeld waren voor fotografen, maar voor mannen met stropdassen: makelaars en schade-experts die snel over foto's moesten beschikken van bijvoorbeeld onroerend goed en blikshade. Men richtte zich op de ongeduldige snelle zakenman met goed gevulde portemonnee die instant resultaat wilde zien - en hopelijk weinig oog had voor de matige beeldkwaliteit (want dit laatste was ontegenzeggelijk het geval).

Afbeelding 01.01

De eerste draagbare digitale camera (nou ja draagbaar...).

Afbeelding 01.02

De trend naar kleiner geheugen met steeds meer capaciteit zal zich nog wel even voortzetten.

Vanaf de introductie was de digitale consumentencamera een succes, maar geen doorslaand succes. Enerzijds ging er een onweerstaanbare charme uit van het instant resultaat, het goedkope gebruik en de mogelijkheid zelf te kunnen afdrukken. Maar de nadelen zoals de hoge prijs en de matige beeldkwaliteit waren niet van de ene op de andere dag overwonnen. Een paar jaar bleef drie miljoen pixels de norm (waarmee men hooguit 13 bij 18 cm kon afdrukken) en ook de matige beeldkwaliteit, het grote stroomverbruik en de trage reactietijd bleken aanvankelijk een probleem. Je kon er uitstekend fietsers mee fotograferen die net uit beeld waren verdwenen. Beroepsfotografen lieten het apparaat links liggen en zelfs rond de eeuwwisseling leek het erop dat beide technologieën nog lang naast elkaar zouden blijven bestaan.

Maar schijn bedroog. De traditionele cameramerken (Canon, Nikon, Fuji en Olympus) onderkenden net op tijd dat aan hun stoelpoten werd gezaagd door nieuwkomers uit de elektronica-industrie (Sony, Samsung, Panasonic, Casio) en namen de handschoen op. De concurrentie werd dus plotseling een stuk heftiger en serieuzer. De problemen werden stap voor stap aangepakt: hogere resolutie, grotere weergaveschermen, grotere opslagcapaciteit, snellere opstart- en reactietijd, langere levensduur batterijen, productdiversificatie enzovoort. Fabrikanten met te weinig innovatiekracht als Minolta en Agfa delfden het onderspit.

Sinds een paar jaar is de victorie van de digitale fotografie compleet. U kunt kiezen uit honderden modellen verdeeld over diverse segmenten, zoals compacts, ultra-compacts, superzooms en digitale spiegelreflexen (DSLR), en niet te vergeten de mobieltjes. De beste camera's doen in kwaliteit niet meer onder voor hun eens zo onaantastbare analoge broertjes, terwijl men er een flink aantal voordelen bij krijgt:

- Direct kunnen terugzien van de opname.
- Goedkope, bijna onbeperkt herbruikbare opslag.
- Vrijwel onbeperkte capaciteit door extern geheugen.
- Kosteloos mislukte foto's weggooien.
- Videomogelijkheid.
- Gemakkelijke en goedkope verspreidbaarheid van opnamen.
- Nabewerking in eigen hand.

Aanvullende informatie

- www.digicamhistory.com
- www.canon.com/camera-museum/history
- nl.wikipedia.org/wiki/Digitale_fotografie

OVERZETTEN OP COMPUTER

Veel digitaal fotografen, met name de oudere generatie die het analoge tijdperk nog heeft meegemaakt, doen iets wat hen van jongs af aan is geleerd: ze brengen hun fotomateriaal hoogstpersoonlijk naar de fotowinkel. Het enig nieuwe is dat ze een geheugenkaartje bij zich dragen in plaats van een fotorolletje. Daar is op zich niets mis mee, even de benen strekken of de fiets pakken kan niet genoeg worden aangemoedigd, maar toch lijkt het erop dat hij/zij de essentie van het digitale tijdperk niet helemaal heeft begrepen. Het alternatief is het beeldmateriaal naar de computer kopiëren en elektronisch versturen. Zelfs voor het ophalen van de afdrucken hoeft u de deur niet uit; die kunt u per kerende post naar uw huis laten versturen. Het kopiëren naar de computer is eigenlijk een must. Op de eerste plaats stelt u de foto's veilig voor toekomstig gebruik; het is de belangrijkste stap in het archiveringsproces. Maar het levert ook praktische voordelen op: u kunt foto's aan een kritische inspectie onderwerpen en beter bepalen welke opnamen moeten worden afgedrukt of niet. Misschien werpt u tegen dat dit ook mogelijk is met de afspeelmogelijkheid in de camera zelf, maar dit is slechts zeer ten dele waar. Het lcd-schermpje laat zien of de opname gelukt is, maar niet of het een *gelukte* opname is, daar is het schermje veel te klein voor. Bijvoorbeeld of een foto goed scherp is valt nauwelijks op een cameraschermpje te beoordelen, daar hebt u echt een computerbeeldscherm voor nodig, niets minder. Hetzelfde geldt voor het beoordelen van gelijkende opnamen (zie tip). Vaak zijn de onderlinge verschillen subtiel en vallen alleen maar op bij een groter beeldscherm.

Op de derde plaats kunt u foto's die zich eenmaal op uw computer bevinden met de eigen printer afdrucken (bij sommige printers kan dit ook zonder tussenkomst van een computer, maar dan wordt het hierboven geschetste probleem in feite genegeerd) of via elektronische weg met anderen delen.

Afbeelding 01.03

Door nabewerking kunt u uw afbeeldingen behoorlijk opfrissen.

Afbeelding 01.04

De diverse mogelijkheden van Photoshop Elements in één beeld gevangen: de overbelichting is aangepakt, de kleur is opgefrist, contrast is toegevoegd en de afbeelding is scherper gemaakt, dit alles om ogenschijnlijk verloren gewaande details boven water te halen, met name rond het gezicht. Ook zijn kleuren veranderd (zie de kousen) en is dat hinderlijke snoetje weggeretoucheerd. De foto toont onbedoeld ook de grenzen van het programma: in de witte mouwen is geen detail te krijgen en ook aan de bewegingsonscherpte van de armen is natuurlijk niets te doen. Dit is een hint dat we al tijdens het fotograferen alert moeten zijn.

TIP

Doe als iedere serieuze fotograaf: indien het onderwerp de moeite waard is, beperk u dan niet tot één foto, maar maak een serie opnamen. Breng daarbij steeds kleine variaties aan: een stapje dichterbij, een stapje opzij, iets meer ingezoomd, een ander diafragma of andere sluitertijd, wel of geen flitser enzovoort. Past u deze werkwijze toe, dan vergroot u de kans dat daar de ideale opname tussen zit en verschuift het probleem van het maken naar een veel kleiner probleem: het identificeren ervan.

De vraag die resteert is: wat doen we met half gelukke opnamen? Weggooien? Bewaren? Of is er nog een tussenweg mogelijk? Zoals gezegd is het computerscherm meedogenloos in het blootleggen van allerlei optische en technische fouten. Misschien is de foto toch niet zo helder als gedacht, of vallen u nu pas rode flitsogen op. Jammer van dat onderbelichte landschap, jammer van die vinger voor de lens, jammer van die blauwe kleurzweem. En wat dacht u van dat irritante pukkeltje bij een zelfportret? Allemaal vragen waarbij Photoshop Elements van pas komt.

Afbeelding 01.05

Het welkomstvenster biedt toegang tot de Editor of de Organizer. Met de menuknop kunt u automatisch een van de twee starten.

Afbeelding 01.06

Kaartlezers (hier een externe variant in de vorm van een USB-stick) zijn het meest gebruikte hulpmiddel bij het overzetten van foto's.

EERSTE KEER

De eerste keer nadat u Photoshop Elements hebt geïnstalleerd en met het bureaubladpictogram start, worden u mogelijk enkele vragen gesteld, bijvoorbeeld of de Organizer de op uw computer aanwezige foto's mag inventariseren. Het beste antwoord is **OK**, maar bedenk dat het geen enkel probleem is om die vraag weg te klikken. Op een later moment, wanneer u meer vertrouwd bent geraakt met het programma, kunt u alsnog aan het verzoek voldoen. Het bureaubladpictogram leidt niet direct naar het programma zelf, maar naar het welkomstvenster, een soort opstapje van waar u een van de twee deelprogramma's kunt kiezen.

FOTO'S OPHALEN

Het kopiëren van foto's naar de computer wordt ook wel het ophalen van foto's genoemd. Hiertoe hebt u twee mogelijkheden: de camera aansluiten met een USB-kabel of de geheugenkaart in de kaartlezer van de computer plaatsen. Start vervolgens de Organizer en kies het menu **Bestand, Foto's en video's ophalen, Van camera of kaartlezer**. Het hulpprogramma Adobe Fotodownloader verzorgt de feitelijke overdracht. Nadat u foto's hebt opgehaald, komt u automatisch terug in de Organizer. In principe worden alleen de zojuist opgehaalde afbeeldingen getoond, ook wel batch genoemd. Wilt u de volledige inhoud van de catalogus zien, klik dan op de knop **Alles tonen** op de knoppenbalk. Hiermee worden ook de afbeeldingen getoond die u in een eerder stadium hebt opgehaald.

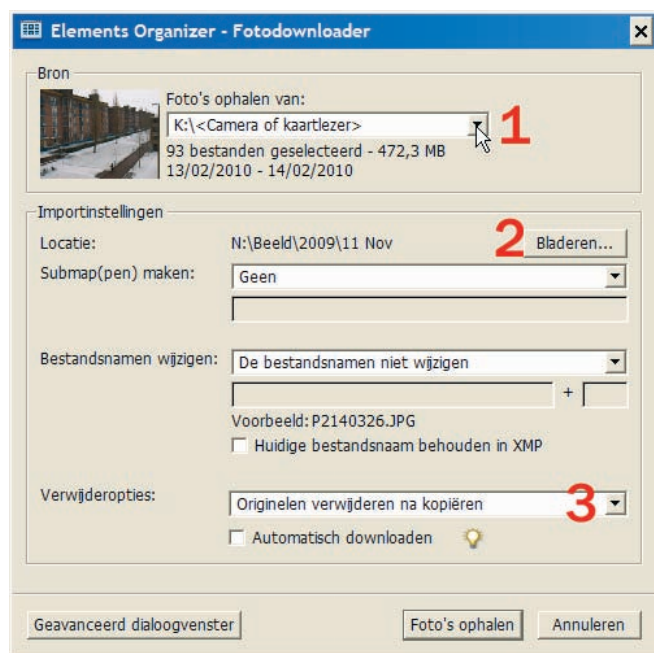
TIP

Een kaartlezer is te prefereren boven verbinding met een USB-kabel. Hiermee omzeilt u niet alleen eventuele cameraherkenningsproblemen (met name Windows Vista heeft daar last van), Bovendien is de dataoverdracht sneller. Heeft uw computer geen ingebouwde kaartlezer, dan kan het de moeite lonen een externe kaartlezer aan te schaffen. Deze kost een luttel bedrag en kan met tientallen kaartsoorten overweg. De belangrijkste kaarttypen zijn CF, SD en XD. Er zijn ook externe kaartlezers in de vorm van een USB-stick.

ADOBE FOTODOWNLOADER

U kunt foto's ophalen die zich in een map op de computer bevinden of van een externe bron, zoals een camera, geheugenkaart, cd of USB-stick. Alleen als u foto's van een externe bron ophaalt, komt Adobe Fotodownloader in actie.

- 1 Kies in de keuzelijst **Foto's ophalen van** de juiste bron, bijvoorbeeld **E:\<Camera of kaartlezer>** (waarbij E voor de stationsletter staat).
- 2 Klik op de knop **Bladeren** en kies de map waarheen de afbeeldingen gekopieerd moeten worden. Zorg dat u vooraf weet waar u de bestanden wilt hebben, dan kunt u de optie **Submap(pen) maken** en het kiezen van een exotische mapnaam overslaan.
- 3 Maak bij **Verwijderopties** een keuze, bij voorkeur om de originelen na het kopiëren te verwijderen (zo maakt u ruimte vrij op de geheugenkaart voor nieuw fotomateriaal).
- 4 Klik op **Foto's ophalen**.

Afbeelding 01.07

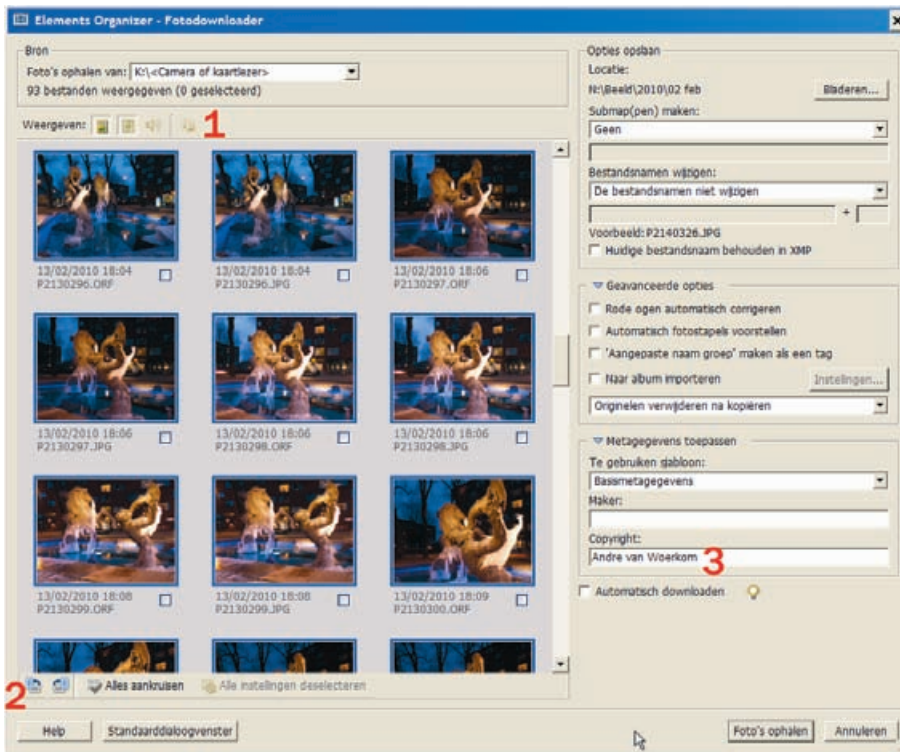
Het hulpprogramma Fotodownloader. Met de knop Geavanceerd breidt u het venster uit.

TIP

Klik eventueel op de knop **Geavanceerd** om het uitgebreide venster van Adobe Fotodownloader te openen. Hier kunt u onder andere (verspreid liggende) individuele foto's selecteren. Doe dit door tijdens het klikken de Ctrl-toets of Shift-toets ingedrukt te houden. Klik daarna op een invulvakje binnen de selectie. Alleen de afgevinkte foto's worden naar de vaste schijf gekopieerd. Wilt u alles selecteren, gebruik dan de knop **Alles aankruisen** of de sneltoets Ctrl+A. Een andere nuttige toepassing is het groepsgewijs rechtzetten van gekantelde foto's. Gebruik hier de knopjes linksonder voor. Met de knopjes linksboven kunt u de weergave van bepaalde opgeslagen bestandstypen onderdrukken, bijvoorbeeld geluids- en videofragmenten. Is een knopje grijs, dan is het bijbehorende bestandstype niet aangetroffen. In de rechterkolom treft u een aantal zogenoemde geavanceerde opties, zoals **Rode ogen automatisch corrigeren** en **Automatisch fotostapels voorstellen**. Hoewel ze mooi klinken, kunt u ze als beginner beter negeren. Zij vertragen het ophalen en kunnen altijd nog achteraf uitgevoerd worden, wat meestal tot betere resultaten leidt.

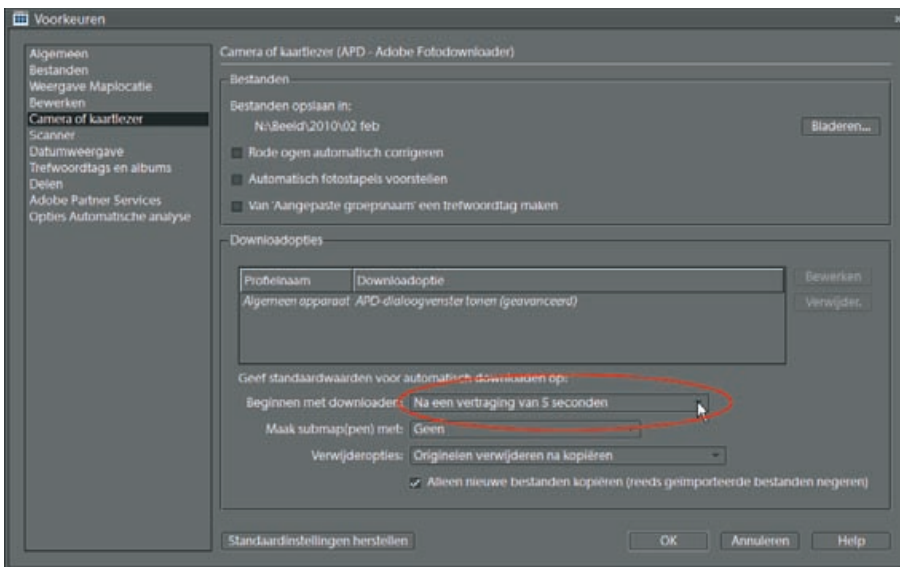
TIP

U kunt het venster van Adobe Fotodownloader overslaan en de afbeeldingen automatisch naar de computer laden. Of dit handig is laat ik even in het midden, maar kiest u hiervoor, vul dan de optie **Automatisch downloaden** in (rechtsonder). De instelling is de eerstvolgende keer van kracht als u foto's naar de computer kopieert. Natuurlijk hebt u dan niet de mogelijkheid om een bepaalde doelmap te kiezen of een van de andere opties in te vullen. Maar geen nood, de instellingen die het hulpprogramma dan blind gebruikt, kunt u wijzigen in de Organizer, in het menu **Bewerken, Voorkeuren, Camera of kaarlezer**. Wilt u op een bepaald moment het automatisch downloaden uitschakelen, kies dan in het vak **Beginnen met downloaden** een bepaalde vertraging, bijvoorbeeld 5 seconden. Dit geeft u de gelegenheid om de optie **Automatisch downloaden** de eerstvolgende keer uit te schakelen.

Afbeelding 01.08

In het gevanceerde venster kunt u onder meer bepaalde bestandstypen wegfilteren (1), geselecteerde afbeeldingen roteren (2) en uw naam opgeven als maker van de foto's (3).

Afbeelding 01.09

Bepaal de vertraging voordat het automatisch downloaden begint.

BEHEER EN BEWERKEN

Voor we verder aan de slag gaan, moeten we eerst stilstaan bij de begrippen beheer en bewerken. Als u bekend bent met een oudere versie van Photoshop Elements, weet u ongeveer wat het programma kan. Maar is versie 9 uw eerste aanschaf, dan is een korte algemene oriëntatie op zijn plaats. Kort gezegd is Photoshop Elements een beeldbewerkingsprogramma waarmee u digitale foto's kunt beheren, veranderen en met andere mensen kunt delen, het is een totaaloplossing.

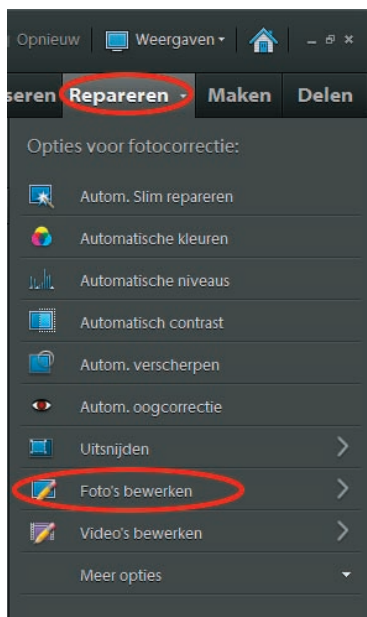
Met het *beheer* wordt bedoeld het controle houden over waar wat staat. Het is een afgeleide maar onvermijdelijke functie als gevolg van een steeds verder uitdijende afbeeldingsverzameling. Het gaat hier dus om vragen als: waar laten we onze foto's en hoe vinden we ze terug? Hoe kunnen we sorteren en selecties van overeenkomstige foto's maken. Het zal duidelijk zijn dat dit aspect belangrijker wordt naarmate de verzameling groeit. Beheer gaat niet alleen aan het bewerken van foto's vooraf, maar speelt ook na afloop een rol. Nadat we foto's geordend en bewerkt hebben, willen we ze misschien opruimen of aan andere mensen laten zien. Dat kan met een diavoorstelling of een presentatie op de eigen computer. U kunt de foto's afdrukken of per e-mail versturen of uploaden naar een website. Ook dit is een vorm van beheer, maar dan op uitvoer gericht.

Alle overige zaken die betrekking hebben op het daadwerkelijk veranderen van foto's, worden ook wel *beeldbewerking* genoemd. Denk bijvoorbeeld aan het lichter en donkerder maken of het bijsnijden van foto's, of het toevoegen van teksten. Als beheer een noodzakelijk kwaad is, is bewerken de leuke kant van de medaille.

EDITOR EN ORGANIZER

Vanuit de gedachte dat beheer en bewerken de twee hoofdtaken zijn, is Photoshop Elements opgesplitst in twee deelprogramma's met een eigen specialisme. Het onderdeel dat het beheer over de foto's regelt, is de Organizer, het onderdeel waarin u de afbeeldingen aanpast is de Editor. Beide kunt u met het welkomstvenster starten. De onderdelen werken samen, maar ook onafhankelijk van elkaar. U kunt de vensters afzonderlijk openen en sluiten en zowel van binnenuit als buitenom (met de Windows-taakbalk) tussen de twee wisselen. Voor de beginnende gebruiker zijn deze misschien wat lastig uit elkaar te houden, er ontbreekt namelijk zoiets simpels als een titelbalk. U herkent de Editor echter aan het blauwe logo met de letters **pse** in de linkerbovenhoek, de Organizer heeft een wit logo met blokjes. Beide logo's ziet u ook in de programmaknoppen in de Windows-taakbalk.

Van binnenuit wisselt u tussen de twee als volgt: in de Editor kiest u de knop **Organizer** rechtsboven om de Organizer te starten. De omgekeerde weg van Organizer naar Editor hangt af van welke versie u hebt. In versie 7 kiest u bijvoorbeeld eenvoudig de knop **Editor** rechtsboven. In versie 8 en 9 kiest u het vetgedrukte woord **Repareren**

Afbeelding 01.10

Kies in de Organizer Repareren, Foto's bewerken om de Editor te activeren.

en dan **Foto's bewerken** lager in de kolom. Merk op dat het woord Repareren een klein pijltje heeft. Hiermee kunt u desgewenst meteen een specifieke bewerkingsmodus starten, bijvoorbeeld **Snelle fotobewerking**. Als alternatief kunt u ook het welkomstvenster oproepen (knop met het huisje, rechtsboven).

MODI

Beide programma's zijn niet statisch ingedeeld maar kennen een variabele aankleding, zogenoemde modi. We onderscheiden weergavemodi en taakgerichte modi (waarbij meteen opgemerkt moet worden dat het onderscheid minder streng is dan de woorden suggereren). Zo past u bijvoorbeeld met een andere weergavemodus in de Organizer de sorteermethode van de afbeeldingen aan. U wisselt in de Organizer van modus met de keuzeknop **Weergaven** in de rechterbovenhoek.

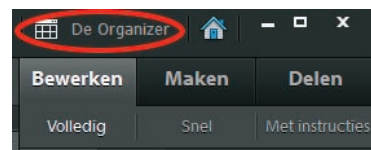
Een taakgerichte modus past de werkruimte functioneel aan met het oog op het uitvoeren van een algemene of specifieke taak. Centrale rol hierbij speelt het taakvenster aan de rechterkant van het scherm (tot en met versie 8 te herkennen aan gekleurde knoppen, tegenwoordig is alles grijs). Kijken we naar de Editor, dan onderscheiden we de knoppen **Bewerken**, **Maken** en **Delen**. Iedere knop geeft een totaal andere invulling van het taakvenster. De laatste twee tonen een waslijst van concrete taken waarachter vaak een zogenoemde wizard (stappenplan) schuilgaat. De belangrijkste modus, Bewerken, kent een onderverdeling: **Volledig**, **Snel** en **Met instructies**. Uiteraard gaan we in de volgende hoofdstukken nader in op de modi.

INSTECKMODULES

De functionaliteit van Photoshop Elements is verder uit te breiden met behulp van insteekmodules (plug-ins). Een insteekmodule is een stukje extra software dat in de gebruikersomgeving wordt ingepast. Sommige insteekmodules zijn specifiek voor Photoshop ontworpen, andere werken ook in Photoshop Elements.

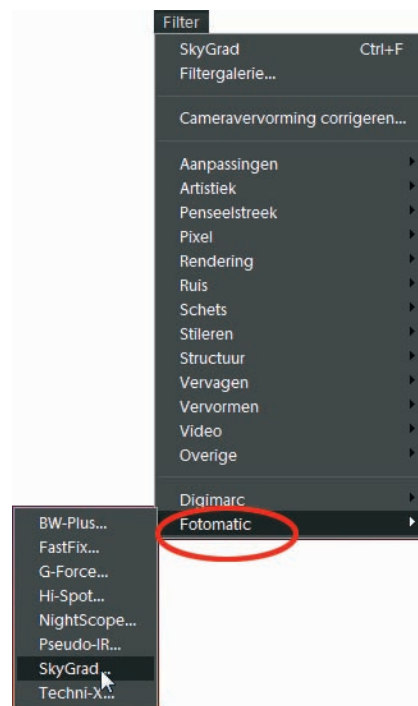
Standaard worden bij Photoshop Elements tientallen insteekmodules geleverd, kijk hiervoor bij **Help**, **Info insteekmodules**. Daarnaast zijn er vele vanaf internet te downloaden, al dan niet tegen betaling. Er bestaan insteekmodules op alle mogelijke terreinen, bijvoorbeeld om de afbeelding te vervormen, ter ondersteuning van exotische bestandsindelingen of om het werkproces te versnellen. Werkt u bijvoorbeeld graag in het bestandsformaat RAW, dan doet u er goed aan de nieuwste versie van de plug-in van de website van Adobe te downloaden.

- www.adobe.com/nl/
- www.freephotoshop.com
- www.thepluginsite.com
- www.photoshopsupport.com/tools/plugins
- www.cybia.co.uk

Afbeelding 01.11

Gebruik in de Editor de knop Organizer om het gelijknamige onderdeel te activeren.

Afbeelding 01.12

Met plug-ins breidt u de functionaliteit van Photoshop Elements verder uit.

INSTECKMODULES INSTALLEREN

Sluit Photoshop Elements altijd voor u insteekmodules installeert. De standaard meegeleverde insteekmodules voor het importeren, exporteren of bewerken van afbeeldingen worden automatisch in de map Plug-Ins geplaatst. Meestal gaat het niet om een enkelvoudige module, maar om een reeks verwante programmaatjes die in een eigen submap worden geplaatst. Ook wanneer u zelf insteekmodules installeert, verdient het de voorkeur om de map Plug-Ins te gebruiken. Soms echter gaat een insteekmodule vergezeld van een installatieprogramma dat een andere map prefereert. In dat geval laat u dit zo, maar dan dient u wel die andere locatie nadrukkelijk aan Photoshop Elements op te geven.

- 1 Klik op **Bewerken, Voorkeuren, Insteekmodules**.
- 2 Klik op de knop **Kiezen** en kies de map met daarin de nieuwe insteekmodule.
- 3 Sluit Photoshop Elements en start het programma opnieuw.

Afbeelding 01.13

Een bewerkt plaatje met de plug-in Fotomatic van ontwikkelaar Cybia.

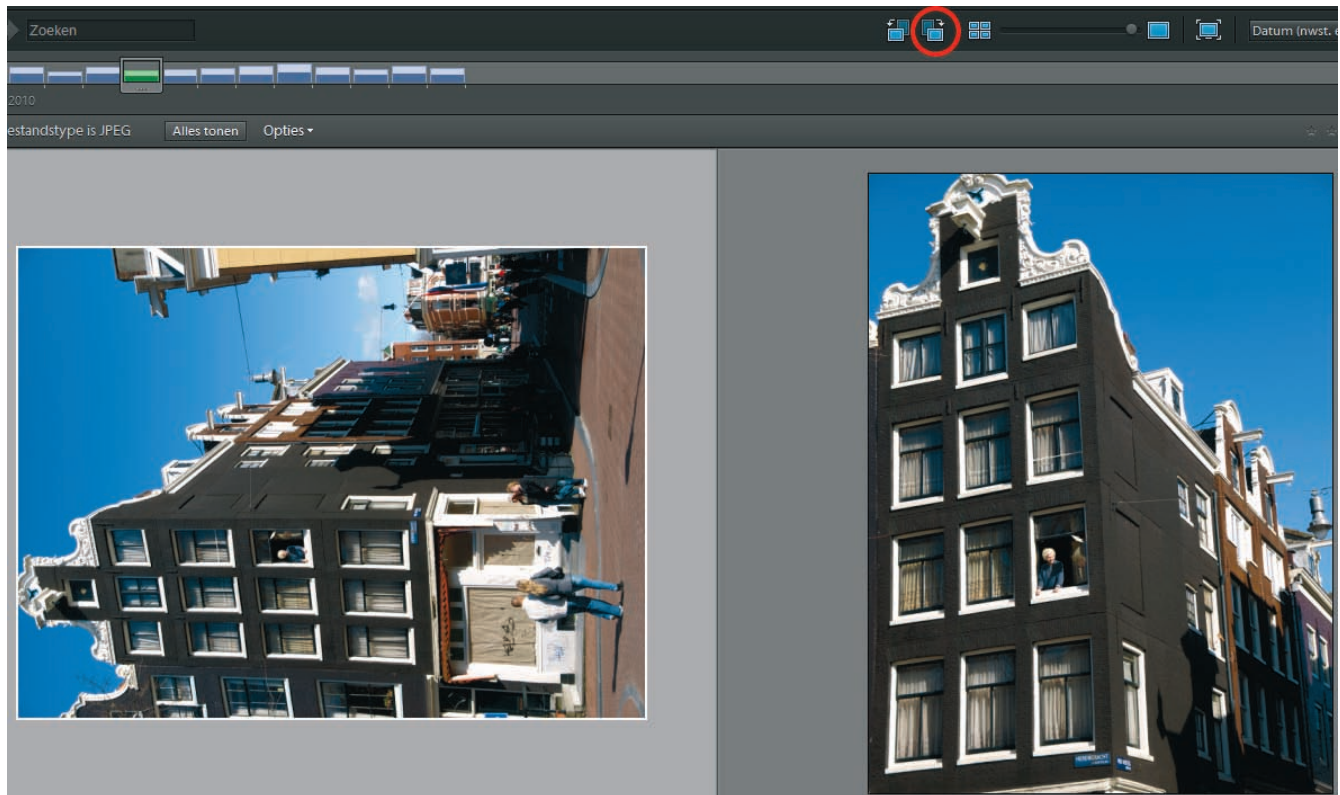
Afhankelijk van het type insteekmodule verschijnen zij op een bepaalde plek, bijvoorbeeld in het menu **Filter**, binnen de opdrachten **Importeren** en **Exporteren** in het menu **Bestand** of gewoon als bestandstype in de vensters Openen en Opslaan. De populaire plug-in Camera Raw (nieuwste versie 6.3) duikt op als apart dialoogvenster zodra u RAW-bestanden van de Organizer opent (zie hoofdstuk 3).

FOTO'S RECHTZETTEN

Het eerste wat u doet voor alle andere handelingen, is het overeind zetten van dwars gefotografeerde foto's. We zagen al dat dit mogelijk is in de Fotodownloader, hier is uw tweede kans. Doe dit groepsgewijs en uiteraard voor links- en rechtsliggende afbeeldingen apart. Gebruik de Ctrl-knop voor het selecteren van meer afbeeldingen en klik daarna op de rotatieknoppen bovenin. Overigens, de allernieuwste camera's detecteren of een foto een kwartslag is gedraaid en zetten deze recht tijdens het importeren.

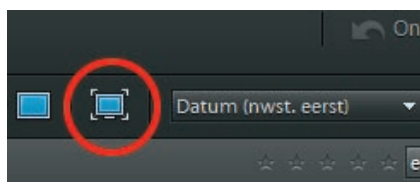
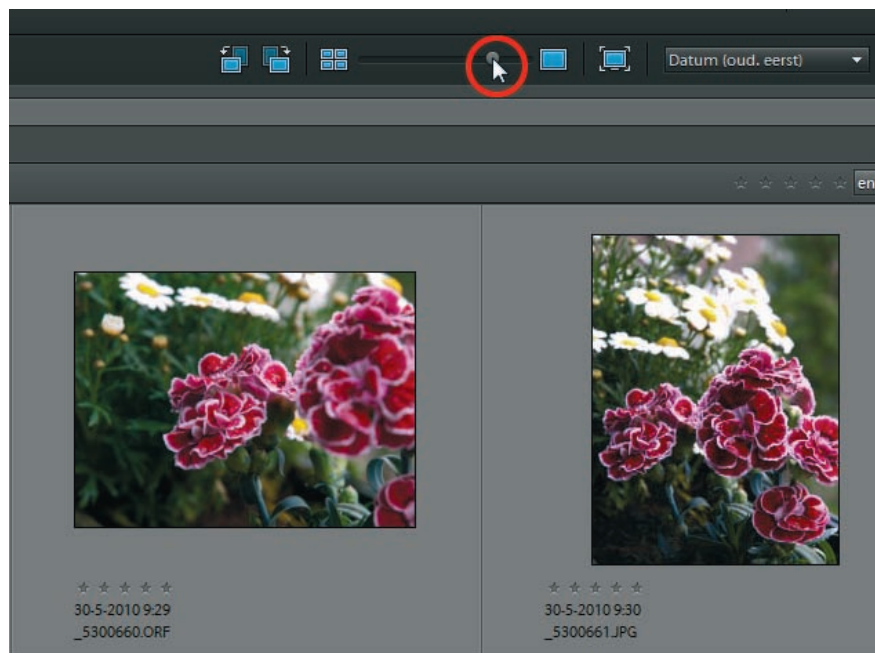
Afbeelding 01.14

Met de rotatieknoppen kunt u gekantelde afbeeldingen rechtzetten. Het is efficiënter om dit groepsgewijs te doen.

Afbeelding 01.15

Versleep de zoomknop om traploos in te zoomen of klik op de knoppen aan de uiteinden van de zoombalk. Gebruik, indien maximaal ingezoomd, eventueel de pijltoetsen op uw toetsenbord om door te bladeren naar andere afbeeldingen.

Afbeelding 01.16

Overschakelen naar volledig-schermweergave.

Afbeelding 01.17

Met het venster Snel bewerken kunt u automatische correcties aanbrengen.

ZOOMEN EN VOLLEDIG SCHERM

De volgende stap na het ophalen en rechtzetten is het nauwkeurig bekijken van de foto's. Uiteraard doet u dit in de Organizer. Op de eerste plaats kunt u op de miniatuurafbeeldingen inzoomen. Dubbelklik op de afbeelding om maximaal in te zoomen, of gebruik de zoomschuifbalk bovenin. Met de knoppen aan weerszijden van de schuifbalk springt u naar minimale en maximale grootte.

Voor een nauwkeurigere inspectie schakelt u over naar de volledig-schermweergave en speelt u een diavoorstelling af. Selecteer eerst de afbeeldingen die u wilt afspelen en druk op de knop **Volledig scherm** of gebruik de functietoets F11 op het toetsenbord (met de toets Esc keert u terug naar de gewone modus). In de volledig-schermweergave worden afbeeldingen schermvullend na elkaar getoond, eventueel voorzien van zogenoemde diaovergangen. Desgewenst kunt u twee foto's naast elkaar zetten, bijvoorbeeld twee gelijkende foto's uit eenzelfde serie om te beoordelen welk de beste is – of een originele foto en een gecorrigeerde variant. U behoudt allerlei Organizer-functionaliteit, zoals weggooiën van afgekeurde afbeeldingen, inzoomen of het geven van waarderingen aan foto's. Zelfs het aanpassen van de afbeelding behoort tot de mogelijkheden.

TIP

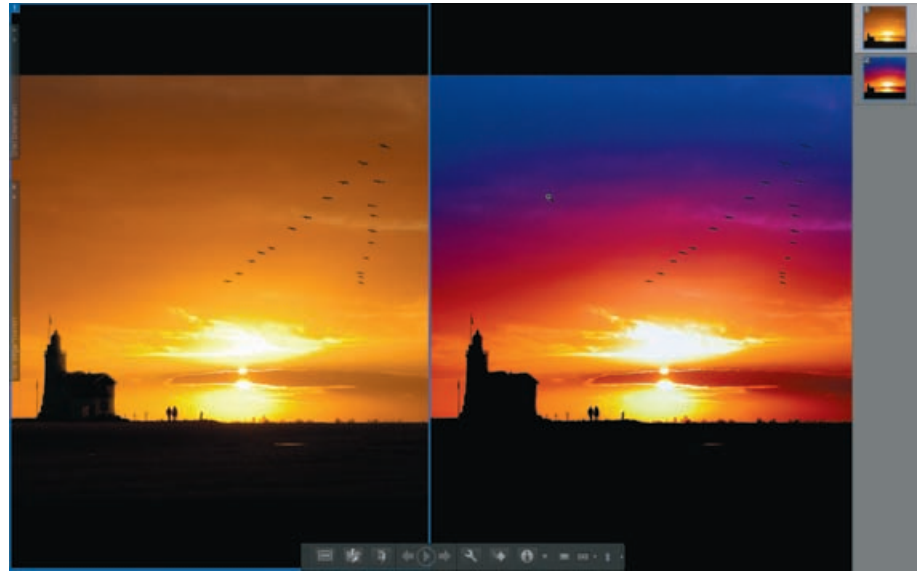
Bij een gesplitst scherm (F12) kunt u per deelvenster doorbladeren, het blauwe kader geeft aan welk het actieve venster is. Op die manier kunt u in de rangorde verspreid liggende foto's (bijvoorbeeld nr 3 en nr 9) toch met elkaar vergelijken. Wilt u snel terug naar de oorspronkelijke combinatie (bijvoorbeeld foto 3 en 4) zonder te hoeven terugbladeren, schakel dan tijdelijk over naar volledig scherm (F11) en keer direct terug naar het splitscherm.

Afbeelding 01.18

De volledig-schermweergave.

Afbeelding 01.19

Met een gesplitst scherm kunt u twee gelijkende foto's beoordelen.

DIAVOORSTELLING AF SPELEN

Wilt u de voorstelling automatisch afspelen, beweeg dan de muis om de navigatiebalk onder aan het scherm zichtbaar te maken en klik op de centrale afspeelknop. Gebruik eventueel de pijltoetsen in de balk (of het toetsenbord) om naar de volgende foto te bladeren. Maar er is zoals gezegd veel meer mogelijk. Een sessie waarbij we de volledige functionaliteit benutten, kan als volgt verlopen:

- Beweeg de muis naar de linkerkant van het scherm om de vensters Snel bewerken of Snel organiseren te openen of gebruik de knoppen links in de navigatiebalk.
- Kies in het venster Snel bewerken een automatische bewerking (bijvoorbeeld **Automatische niveaus** of de rotatieknoppen om een foto 90° te kantelen). De verbetering wordt direct doorgevoerd. Klik eventueel op de knop **Ongedaan maken** als de correctie u niet bevalt.
- Klik in de sterrenrij in het venster Snel bewerken om een waardering in sterren voor de foto uit te drukken (0-5).
- Druk op de functietoets F12 om het scherm in tweeën te splitsen. U hebt nu vergelijkingsmateriaal tussen het origineel (rechts) en de verbeterde versie.
- Klik op de knop **Filmstrip** in de navigatiebalk (of gebruik Ctrl+F) om de verticale filmstrip rechts op het scherm te activeren.
- Klik op een schermhelft (maak dit venster actief) en klik dan op een miniatuur in de filmstrip om sprongsgewijs door de verzameling te bladeren. Zet zo bijvoorbeeld twee gelijkende foto's naast elkaar.

- Druk op F11 om weer naar volledig scherm te gaan. Druk op Escape om de weergave op volledig scherm te beëindigen.

TIP

Klik op het punaisepictogram (**Automatisch verbergen**) rechtsboven in het uitklapvenster om dit vast te zetten.

LET OP

Het uitklapvenster Snel organiseren is bedoeld om een trefwoord (tag) aan de afbeelding te koppelen. Dit kan een tag zijn die al door andere afbeeldingen wordt gebruikt of u kunt een nieuwe tag invoeren in het vak onderin. Sluit af met de groene plusknop. Overigens gaat het toekennen van bestaande trefwoordentags vaak efficiënter als dit groepsgewijs in de gewone modus gebeurt.

OPTIES VOOR DE DIAVOORSTELLING

- Klik binnen de voorstelling op de knop **Dialogvensterinstellingen openen** in de navigatiebalk. Hier kunt u enkele zaken instellen, zoals het in- of uitschakelen van een achtergrondmuziekje of de tijdsduur per dia. De optie **Fotoformaat mag gewijzigd** maakt dat te kleine afbeeldingen worden uitgerekt tot ze het beeld vullen.
- Gebruik de knop **Overgangen** in de navigatiebalk om een diaovergang te kiezen. Houd de muis boven een plaatje voor een voorproefje van het overgangseffect.
- Klik op de knop **Info** om in een apart venster aanvullende informatie over de afbeelding te bekijken, zoals de bestandsnaam of technische informatie. Dit venster kunt u tevens gebruiken om een waardering toe te kennen of om notities toe te voegen (in versie 7 klikt u op de knop **Handeling** en kiest u **Eigenschappen**).

TIP

Klik op de rechterkant van de navigatiebalk om deze uit te breiden met aanvullende knoppen (Enkel/Dubbel venster, Koppelen). Klik in de duoweergave op de knop **Koppelen** en gebruik vervolgens het muiswiel om gelijktijdig op beide afbeeldingen in en uit te zoomen.

Afbeelding 01.20
De navigatiebalk.